

**Nafaka Yüklümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve Tenfizine İlişkin
Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna
Dair Kanun**

Kanun No : 2332
Kabul Ta. : 3/11/1980
R.G. : 6 Kasım 1980 S.17152
Dstr.Trp. : 5, C.20,s.7

Madde 1

2 Ekim 1973 gününde Lahey'de imzalanan "Nafaka Yüklümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve Tenfizine İlişkin Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanunun Bakanlar Kurulu yürütür.

**Nafaka Yüklümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve Tenfizine Dair
Sözleşmenin Onaylanması ile İlgili Bakanlar Kurulu Kararı**

Karar Ta : 22 Kasım 1982 No: 8/5725
R.G. : 18 Şubat 1983 S.17961
Dstr.Trp. : 5,C.22/2 s.1934

3/11/1980 tarihli ve 2332 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ilişik "Nafaka Yüklümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve Tenfizine ilişkin Sözleşme" nin (Türkiye Cumhuriyetinin anılan Sözleşmesinin, 34. maddesine uygun olarak, 26. maddenin 2. ve 3. fıkralarında öngörülen civar ve sıhrî hısımlar arasındaki nafaka yükümlülüğüne ilişkin kararlar ve sulhler ile nafakanın belirli aralıklarla ödenmesini hükme bağlayan kararlar ve sulhleri tanımamak ve tenfiz etmemek hakkı saklı tutulmak kaydıyla); onaylanması:.....244 sayılı Kanunun 3. maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 22/11/1982 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Nafaka Yüklümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve
Tenfizine İlişkin Sözleşme**

Bu Sözleşmeyi imzalayan Devletler,

Büyüklerle karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların karşılıklı olarak tanınması ve tenfizini düzenlemek için müşterek hükümler tesis etmeyi arzu ederek,

Bu hükümler ile Çocuklara Karşı Nafaka Yüklümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin 15 Nisan 1958 tarihli Sözleşmenin hükümleri arasında ahenk sağlamak arzusunu taşıyarak.

Bu amaçla bir Sözleşmeyi kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümlerde mutabık kalmışlardır:

BÖLÜM 1

Sözleşmenin Uygulama Alanı

Madde 1

Bu Sözleşme, nesebi sahih olmayan bir çocuğa karşı nafaka yükümlülüğü de dahil, aile, hısımlık, evlilik veya sıhriyet ilişkilerinden doğan nafaka yükümlülüğü konusunda, bir akit devletin adlî veya idarî mercileri tarafından verilmiş olan:

- 1- Bir nafaka alacaklısı ile nafaka borçlusunu veya,
 - 2- Bir nafaka borçlusunu ile bir nafaka alacaklısına yaptığı ödemelerin iadesini talep eden bir kamu kurumu,
- Arasındaki kararlar hakkında uygulanır.

Sözleşme, bu merciler önünde ve bu kişiler arasında anılan yükümlülüklerle ilişkin olarak yapılan sulhlere de uygulanır.

Madde 2

Sözleşme, niteliklerine bakılmaksızın, kararlara ve sulhlere uygulanır.

Sözleşme, akit olmayan bir Devlette verilmiş veya yapılmış dahi olsa, önceki bir kararı veya sulhu değiştiren kararlara veya sulhlere de uygulanır.

Sözleşme, nafaka talebinin milletlerarası veya millî niteliği dikkate alınmaksızın ve tarafların uyrukluk ve mutad meskenlerine bakılmaksızın uygulanır.

Madde 3

Karar ve sulhun münhasıran nafaka yükümlülüğüne ilişkin olmaması halinde, Sözleşmenin etkisi sadece nafaka yükümlülüğü ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

Kararların Tanınması ve Tenfiz Şartları

Madde 4

Akit Devletlerden birinde verilmiş olan karar:

- 1- 7. veya 8. maddelere göre yetkili sayılan bir merci tarafından verilmişse ve,
- 2- Karar hakkında verildiği Devlette mutad kanun yollarına başvurulması mümkün değilse,

Diğer bir Akit Devlette tanınacak veya hakkında tenfiz kararı verilecektir.

Mutad kanun yollarının açık bulunmasına rağmen, geçici olarak icra edilebilen ara kararları ve geçici tedbirler, talep edilen Devlette benzer kararların verilebilmesi, icra edilebilmesi halinde, bu Devlet tarafından tanınacak veya haklarında tenfiz kararı verilecektir.

Madde 5

Bununla beraber, kararın tanınması veya tenfizi aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

- 1 - Kararın tanınması veya tenfizinin talep edilen Devletin kamu düzeniyle açıkça bağdaşmaması veya,

- 2- Kararın usul işlemlerinde yapılan bir hilenin sonucu olması veya,
- 3- Tarafları ve konusu aynı olan bir davanın daha önce talep edilen Devletin bir merciinde açılmış ve görülmekte olması veya,
- 4- Kararın, talep edilen Devlette veya talep edilen Devlette tanıma ve tenfiz için gerekli şartları haiz olsa dahi başka bir Devlette aynı konuda ve aynı taraflar arasında verilmiş bir kararla bağdaşması.

Madde 6

Bir gıyap kararı, ancak talebin başlıca unsurlarını kapsayan dava dilekçesi gaip tarafa kararın verildiği Devletin hukuku uyarınca tebliğ edildiği ve hal ve şartlara göre gaip tarafa savunması için yeterli bir süre verildiği takdirde tanınabilir veya hakkında tenfiz kararı verilebilir. 5. madde hükümleri saklıdır.

Madde 7

Sözleşmenin uygulanması bakımından kararın verildiği Devletin merci aşağıdaki hallerde yetkili sayılır:

- 1-Nafaka borçlusu veya alacaklısının mutad meskeninin davanın açıldığı sırada kararın verildiği Devlette bulunması veya,
- 2-Nafaka borçlusu veya alacaklısının davanın açıldığı sırada, kararın verildiği Devlet vatandaşlığını haiz olması veya,
- 3-Davalının açıkça veya yetki konusunda hiçbir itirazda bulunmaksızın davanın esasına girmek suretiyle bu merciin yetkisini kabul etmesi.

Madde 8

Nafaka alacağı hakkında karar vermiş olan bir Akit Devletin mercileri, bu nafakanın söz konusu Akit Devletin talep edilen Devletin hukukuna göre yetkili kabul olunan bir merci önünde vuku bulmuş boşanmadan, ayrılıktan, evliliğin iptalinden veya butlanından dolayı borçlu olması halinde, Sözleşmenin uygulanması bakımından yetkili sayılırlar. 7. madde hükümleri saklıdır.

Madde 9

Talep edilen Devletin merci, kararın verildiği Devletin mercilin kendi yetkisini tespit için dayandığı vakıalarla bağlıdır.

Madde 10

Kararın nafaka konusunda birden fazla talebe ilişkin olması ve tanıma veya tenfizin bu taleplerin tümü için kabul edilememesi hallerinde, talep edilen Devletin merci Sözleşmeyi kararın tanınabilecek veya tenfiz edilebilecek kısmına uygular.

Madde 11

Nafakanın kararda belirli aralıklarla ödenmesinin öngörülmesi halinde, tenfiz kararı birikmiş nafaka borçlarını olduğu gibi, işleyecek nafaka borçlarını da kapsar.

Madde 12

Sözleşmede aksine bir hüküm bulunmaması halinde, talep edilen Devletin merci kararın esasına ilişkin hiçbir inceleme yapamaz.

BÖLÜM III

Kararların Tanınması ve Tenfizi Usulü

Madde 13

Sözleşmede aksine bir hüküm bulunmaması halinde, kararın tanınması veya tenfizi usulü talep edilen Devletin hukukuna tâbidir.

Madde 14

Bir kararın kısmen tanınması veya tenfizi her zaman talep edilebilir.

Madde 15

Kararın verildiği Devlette adli müzaheretten veya masraf muafiyetinden kısmen veya tamamen yararlanmış olan nafaka alacaklısı, tanımaya veya tenfize dair bütün usul işlemlerinde de, talep edilen Devletin hukukunun öngördüğü en ziyade müzaheretten veya en geniş muafiyetten yararlanır.

Madde 16

Sözleşmede öngörülen usul işlemlerindeki masrafların ödenmesini teminat altına almak üzere, her ne ad altında olursa olsun hiçbir kefalet veya teminat istenemez.

Madde 17

Bir kararın tanınmasını veya tenfizini talep eden taraf talebine aşağıdaki belgeleri eklemelidir.

- 1 -Kararın tam ve aslına uygun bir örneği;
- 2-Verildiği Devlette karar hakkında mutad kanun yollarına başvurulamayacağını ve gerekiyorsa, kararın bu Devlette icra edilebilir olduğunu kanıtlayacak bir belge;
- 3-Kararın gıyapta verilmesi halinde, talebin başlıca unsurlarını kapsayan dava dilekçesinin, gaip tarafa, kararın verildiği Devletin hukukuna uygun şekilde tebliğ edildiğini veya bildirildiğini kanıtlayacak bir belgenin aslı veya aslına uygunluğu onaylanmış bir örneği;
- 4-Gerektiğinde, kararın verildiği Devlette adli müzaheretten veya masraf muafiyetinden yararlandığını kanıtlayacak bir belge;
- 5-Talep edilen Devletçe istenmemesi hali dışında, yukarıda belirtilen belgelerin aslına uygunluğu onaylanmış tercümeleri.

Yukarıda belirtilen belgelerin ibraz edilmemesi veya talep edilen Devlet merci tarafından karar muhtevassından Sözleşmenin şartlarının yerine getirildiğinin belirlenmemesi halinde, bu merci gerekli bütün belgelerin ibrazı için belirli bir süre tayin eder.

Söz konusu belgelerin ayrıca onaylanması veya benzer bir işleme tâbi tutulması istenemez.

BÖLÜM IV

Kamu Kuruluşlarına İlişkin Tamamlayıcı Hükümler

Madde 18

Bir nafaka alacaklısına ödediği nafakaların borçludan iadesini takip eden bir kamu kuruluşunun talebi üzerine, bu nafaka borçlusuna aleyhinde verilmiş olan karar, aşağıdaki hallerde Sözleşmeye uygun olarak tanınacak ve hakkında tenfiz kararı verilecektir.

- 1-Yapılan ödemenin tâbi olduğu kanuna göre, bu kuruluş tarafından tahsil edilebilmesi
- ve,
- 2-Talep edilen Devletin Devletler Özel Hukuku tarafından tayin edilen iç hukukuna göre asıl alacaklı ile borçlu arasında bir nafaka yükümlülüğünün bulunması.

Madde 19

Bir kamu kuruluşunun tâbi olduğu kanun bir kararın tanınmasını veya tenfizini alacaklı yerine tam yetki ile talep etme hakkını kendisine veriyorsa, bu kamu kuruluşu nafaka alacaklısı ile borçlusuna

arasında verilmiş olan bir kararın tanınmasını veya tenfizini alacaklıya yaptığı ödemeler nispetinde talep edebilir.

Madde 20

Tanıma veya tenfizi talep eden kamu kuruluşu 18. maddenin birinci fıkrasında veya 19. maddede öngörülen şartları haiz olduğunu belirten ve ödemelerin nafaka alacaklısına yapıldığını kanıtlayan her türlü belgeyi ibraz etmelidir. 17. madde hükümleri saklıdır.

BÖLÜM V Sulhler

Madde 21

Yapıldığı Devlette icra edilebilen sulhler, kararların tâbi olduğu aynı şartlar altında ve bu şartların sulhlere de uygulandığı ölçüde tanınacak veya haklarında tenfiz kararı verilecektir.

BÖLÜM VI Çeşitli Hükümler

Madde 22

Mevzuatı para transferlerine kısıtlamalar koyan Akit Devletler, nafaka olarak ödenmek veya Sözleşme çerçevesindeki nafaka talepleri için yapılan masrafları karşılamak üzere tahsis edilen paraların transferlerine birinci derecede öncelik tanıyacaklardır.

Madde 23

Bu Sözleşme, bir kararın veya bir sulhun tanınmasını veya tenfizini sağlamak için, kararın verildiği veya sulhun yapıldığı Devlet ile talep edilen Devleti bağlayan uluslararası başka bir belgeye veya talep edilen Devletin iç hukukuna başvurulmasına engel değildir.

Madde 24

Sözleşme, karar tarihine bakılmaksızın uygulanır.

Kararın, verildiği Devlet ile talep edilen devlet arasında Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce verilmiş olması halinde, talep edilen Devlette, bu karar hakkında sadece yürürlüğe giriş tarihinden sonra muaccel olacak borçlar için tenfiz kararı verilecektir.

Madde 25

Her Akit Devlet aynı beyanı yapmış olan Devletlerle ilişkilerinde, Sözleşme hükümlerinin resmî bir merci veya memur önünde düzenlenmiş ve düzenlendiği Devlette geçerli ve icrası mümkün resmî senetlere, Sözleşme hükümlerinin bunlara uygulanabildiği ölçüde teşmil edileceğini her zaman beyan edebilir.

Madde 26

Her Akit Devlet, 34. maddeye uygun olarak aşağıdaki hallerde tanıma veya tenfiz talebini reddetme hakkını saklı tutabilir:

1-Alacaklının evliliğinden veya yirmi bir yaşını bitirdikten sonraki döneme ait olup, alacaklının eşi veya eski eşi dışındaki bir borçlu tarafından verilmesi gerekli nafakaya ilişkin kararlar ve sulhler;

- 2-a)Civar hısımları ve
 b)Sıhrî hısımlar,
 arasındaki nafaka yükümlülüğüne ilişkin kararlar ve sulhler,
 3-Belirli aralıklarla nafaka ödenmesini hükme bağlamayan kararlar ve sulhler.

Bir ihtirazi kayıтта bulunmuş olan Akit Devlet, Sözleşmenin kendi ihtirazi kaydına konu olan kararlara ve sulhlere uygulanmasını talep edemez.

Madde 27

Bir Akit Devlette nafaka yükümlülüğü konusunda çeşitli kişi topluluklarına uygulanabilen iki veya daha çok hukuk sisteminin bulunması halinde, bu Devletin Kanununa yapılan her atıftan söz konusu Devletin hukukunca o kişi topluluğuna uygulanacak hukuk sistemi anlaşılır.

Madde 28

Bir Akit Devletin nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizine farklı hukuk sistemlerinin uygulandığı iki veya daha çok bölgeye sahip bulunması halinde:

- 1-Kararın verildiği Devletin kanununa, usul hükümlerine veya mercine yapılan her atıftan, kararın verildiği bölgenin kanunu, usul hükümleri veya merci anlaşılır.
- 2-Talep edilen Devletin kanununa, usul hükümlerine veya merciine yapılan her atıftan, kararın tanınması veya tenfizi talep edilen bölgenin kanunu, usul hükümleri veya merci anlaşılır.
- 3-Kararın verildiği Devlette nafaka alacaklısının veya borçlusunun mutad meskenine yapılan her atıftan, o kişinin kararın verildiği bölgedeki mutad meskeni anlaşılır.

Her Akit Devlet bu kuralların bir veya birkaçını, Sözleşmenin bir veya birçok hükümlerine uygulamayacağını her zaman beyan edebilir.

Madde 29

Bu Sözleşme, taraf olan Devletler arasındaki ilişkilerde 15 Nisan 1958 tarihinde Lahey'de akdedilmiş "Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin Sözleşme"nin yerini alır.

BÖLÜM VII Son Hükümler

Madde 30

Su Sözleşme, Devletler Özel Hukuku Lahey Konferansı'nın On ikinci dönem toplantısı sırasında, üyesi bulunan Devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak, kabul veya tasvip edilecek ve onay, kabul veya tasvip belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Madde 31

On ikinci dönem toplantısından sonra Konferansa üye olan veya Birleşmiş Milletler Teşkilâtına veya onun bir ihtisas kuruluşuna mensup veya Uluslararası Adalet Divanının Statüsüne taraf bulunan her Devlet bu Sözleşmeye 35. maddenin 1. fıkrası uyarınca yürürlüğe girmesinden sonra katılabilir.

Katılma belgesi Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Katılma yalnızca katılan Devletle 37. maddenin 3. fıkrasında öngörülen tebliğin alınmasından sonraki on iki ay içinde bu katılmaya karşı bir itiraz dermeyeran etmemiş olan Akit Devletler arasındaki ilişkilerde hüküm ifade eder.

Böyle bir itiraz, Sözleşmenin, katılmadan sonra vuku bulacak onaylanması, kabulü veya tasvibi sırasında da her üye Devlet tarafından dermeyeran edilebilir. Bu itirazlar Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Madde 32

Her Devlet, imza, onay, tasvip, kabul veya katılma sırasında Sözleşmenin, uluslararası alanda temsil ettiği topraklarının tümüne veya bunlardan birine veya birkaçına teşmil olunacağını beyan edebilir. Bu beyan, Sözleşmenin söz konusu Devlet bakımından yürürlüğe girdiği tarihte hüküm ifade edecektir.

Bundan sonra yapılacak bu nitelikteki her teşmil, Hollanda dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Teşmil 37. maddenin 4. fıkrasında öngörülen tebliğin alınmasını izleyen on iki ay içinde, bu katılmaya karşı bir itiraz dermeyeran etmemiş olan Akit Devletlerle, uluslararası ilişkileri bir Akit Devlet tarafından sağlanan ve söz konusu tebliğe konu olmuş bulunan ülke veya ülkeler arasındaki ilişkilerde hüküm ifade eder.

Böyle bir itiraz, Sözleşmenin, teşmilden sonra vuku bulacak onaylanması, kabulü veya tasvibi sırasında da her üye Devlet tarafından dermeyeran edilebilir.

Bu itirazlar Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Madde 33

Nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınmasına veya tenfizine uygulanan çeşitli hukuk sistemlerinin bulunduğu iki veya daha çok bölgeye sahip olan her Akit Devlet, imza, onay, kabul, tasvip veya katılma sırasında, bu Sözleşmenin, bu bölgelerin tümüne veya bunlardan birine veya birkaçına teşmil olunacağını beyan edebilir ve yeni bir beyan yapmak suretiyle bu beyanı her zaman değiştirebilir.

Sözleşmenin hangi bölgeye uygulanacağını açıkça belirtecek olan bu beyanlar Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Nafaka yükümlülüğü konusundaki bir kararın tanınmasının talep edildiği tarihte, kararın verildiği toprak biriminde Sözleşme uygulanmıyorsa, diğer Akit Devletler bu kararın tanınmasını reddedebilirler.

Madde 34

Her Devlet, en geç onay, kabul, tasvip veya katılma sırasında, 26.maddede öngörülen ihtirazi kayıtlardan birini ve birkaçını dermeyeran edebilir. Başka hiçbir ihtirazi kayıt kabul edilmeyecektir.

Aynı şekilde her Devlet, 32. maddeye uygun olarak-Sözleşmenin teşmilini tebliğ ederken, teşmile konu olan bölgelerin tümü veya bunların bazılarıyla sınırlı hüküm ifade etmek üzere, söz konusu ihtirazi kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyeran edebilir.

Her Akit Devlet, dermeyeran etmiş olduğu bir ihtirazi kaydı her zaman geri alabilir. Bu geri alma Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

İhtirazi kaydın hükmü yukarıdaki fıkrada öngörülen tebliği izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü sona erecektir.

Madde 35

Bu Sözleşme 30. maddede öngörülen onay,kabul veya tasvip belgelerinden üçüncüsünün tevdiini izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü yürürlüğe girecektir.

Bilâhare Sözleşme:

-Sonradan onaylayan, kabul eden veya tasvip eden her imzalayan Devlet için, onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdiini izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü;

-Katılan her devlet için, 31. maddede öngörülen sürenin hitamını izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü;

-Otuz ikinci madde uyarınca, Sözleşmenin teşmil olduğu bölgeler için, söz konusu maddede öngörülen sürenin hitamını izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü yürürlüğe girecektir.

Madde 36

Sözleşme, sonradan onaylayan, kabul veya tasvip eden veya katılan devletler için dahi, 35. maddenin 1. fıkrasına uygun olarak, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl sürelidir.

Sözleşme feshedilmedikçe, beşer yıllık sürelerle zımnem yenilenecektir.

Fesih, beş yıllık sürenin hitamından en az altı ay önce Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir. Fesih, Sözleşmenin uygulandığı bölgelerin bazıları ile sınırlandırılabilir.

Fesih, sadece bunu tebliği eden Devlet için hüküm ifade eder. Sözleşme diğer Akit Devletler için yürürlükte kalacaktır.

Madde 37

Hollanda Dışişleri Bakanlığı Konferansın üyesi olan Devletlere 31. maddenin hükümlerine uygun olarak, Sözleşmeye katılacak Devletlere aşağıdaki hususları bildirecektir.

- 1-30. maddede öngörülen imzalama, onay, kabul ve tasvipleri,
- 2- Sözleşmenin 35. maddesinin hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarihi;
- 3-31. maddede öngörülen katılmaları ve bunların hüküm ifade edecekleri tarihi;
- 4-32. maddede öngörülen teşmilleri ve bunların hüküm ifade edecekleri tarihi;
- 5-31. ve 32. maddelerde öngörülen katılmalara ve teşmillere karşı yapılan itirazları;
- 6-25. ve 32. maddelerde sözü edilen beyanları;
- 7-36. maddede öngörülen fesihleri;
- 8-26. ve 34. maddelerde öngörülen ihtirazi kayıtları ve 34. maddede öngörülen ihtirazi kayıtların geri alınmasını;

Bunu teyiden, usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış aşağıdaki imza sahipleri bu sözleşmeyi imzalamışlardır.

Fransızca ve İngilizce dillerindeki her iki metin de aynı şekilde geçerli olmak ve Hollanda Dışişleri Bakanlığı arşivlerine tevdi edilmek ve aslına uygunluğu onaylı bir örneği, diplomasi yolu ile, On ikinci dönem Konferansı Üyesi bulunan Devletlere verilmek üzere, tek nüsha halinde, 2 Ekim 1973 günü Lahey'de düzenlenmiştir.